

Sygn. akt VIII U 1462/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Łazowska
Protokolant:	Anna Krzyszkowska

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2018 r. w Gliwicach

sprawy F. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania F. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 30 stycznia 2018 r. **nr** (...) 5 (...)

1. Zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu prawo do przeliczenia emerytury na podstawie art. 110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poczynając od 1 stycznia 2018 roku;
2. zasądza od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego

(-) SSO Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIII U 1462/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 30 stycznia 2018r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu F. B. prawa

do ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na podstawie art. 110a ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż nowo wyliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie przekroczył 250%.

Ubezpieczony odwołał się od decyzji zarzucając, że za okres zatrudnienia

od 20 czerwca 1969r. do 31 grudnia 1979r. organ rentowy niewłaściwie przyjął tylko wynagrodzenia minimalne. Na rozprawie 14 grudnia 2018r. pełnomocnik ubezpieczonego wniósł o zasądzenie na rzecz ubezpieczonego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony F. B. urodzony (...) jest uprawniony do emerytury górniczej od 16 lipca 1994r.

Do ustalenia podstawy wymiaru tego świadczenia organ rentowy przyjął wynagrodzenia ubezpieczonego z lat 1984 – 1988 (zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 8 lipca 1994r., k. 11 akt ZUS).

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 322,76% i został ograniczony do 250%.

W dniu 12 stycznia 2018r. ubezpieczony złożył wniosek o przeliczenie emerytury górniczej na podstawie art.110a ustawy emerytalnej przedkładając zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 5 stycznia 2018r. sporządzone przez Spółkę (...) S.A. w B. z wykazanymi zarobkami z lat 1980 – 1994 oraz pismo z w/w Spółki z 5 stycznia 2018r., że brak jest dokumentacji płacowej sprzed 1980r.

W rozpoznaniu tego wniosku organ rentowy wydał decyzję skarżoną, omówioną na wstępie.

Ubezpieczony od 20 czerwca 1969r. do 31 sierpnia 1994r. był zatrudniony w KWK (...) na stanowiskach:

- od 20 czerwca 1969r. do 31 lipca 1971r. – robotnika niewykwalifikowanego pod ziemią,
- od 1 sierpnia 1971r. do 30 września 1973r. - młodszego górnika pod ziemią,
- od 1 października 1973r. do 31 sierpnia 1994r. - górnika pod ziemią.

Na podstawie opinii biegłego sądowego z zakresu emerytur i rent K. S., który dokonał odtworzenia zarobków ubezpieczonego za lata sporne 1969 – 1979 w oparciu o dane znajdujące się w aktach osobowych oraz obowiązujące przepisy płacowe Sąd ustalił, że wynagrodzenia ubezpieczonego wyniosły: w 1969r. – 15 413 zł, w 1970r. – 29 371 zł, w 1971r. – 33 256 zł, w 1972r. – 38 366 zł, w 1973r. – 41 221 zł, w 1974r. – 56 845 zł, od 1975r. do 1977r. – 58 804 zł, w 1978r. – 59 200 zł, w 1979r. – 65 540 zł. Najkorzystniejszy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury górniczej ubezpieczonego obliczony z wybranych 20 lat kalendarzowych, przy uwzględnieniu okresu zatrudnienia w 1994r. po przyznaniu prawa do świadczenia, wynosi z 251,71% i został obliczony z lat 1971 – 1975, 1980 – 1994.

Przy odtwarzaniu potencjalnych wynagrodzeń za lata sporne biegły uwzględnił stawkę zasadniczą, wynagrodzenie z Karty Górnika, deputat węglowy, dodatek za pracę zmianową, dodatek nocny.

Ubezpieczony pracował na oddziale wydobywczym „G3” i „G6” przy stawianiu obudów i przy rabowaniu. Praca była wykonywana w systemie zmianowym, to jest na trzy zmiany A, B, C. Ubezpieczony pracował na każdej zmianie przez tydzień, a zdarzało

się, że w miesiącu pracował dwa tygodnie na jednej zmianie – rannej, popołudniowej i nocnej. Do pewnego czasu pracował przez 6 dni w tygodniu. Czasami pracował także

w niedziele. Następnie ubezpieczony pracował na oddziale (...), to jest górniczo likwidacyjnym i zbrojeniowym. Był wówczas przodowym drużyny rabunkowej. Zajmował się likwidacją obudów w chodnikach, z których zakończono wydobywanie. Tu również pracował na trzy zmiany. Oprócz pensji ubezpieczony otrzymywał także 13 – tkę, 14 – tkę, wynagrodzenie za nadgodziny, premie. Ubezpieczony ukończył kurs górnika przodowego drużyn rabunkowych oraz kurs sanitariusza dołowego.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie dokumentacji akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego z okresu jego zatrudnienia w KWK (...), opinii biegłego sądowego K. S. k. 16 – 21 akt oraz zeznań ubezpieczonego, którym Sąd dał wiarę, gdyż były one rzeczowe, logiczne, korespondujące ze zgromadzoną w sprawie dokumentacją.

Sąd podzielił opinię biegłego sądowego K. S., gdyż została ona sporządzona w oparciu o fachową i specjalistyczną wiedzę, zgodnie ze zleceniem Sądu, na podstawie całokształtu zgromadzonej w sprawie dokumentacji, w tym zawartej w aktach osobowych ubezpieczonego, a także przy uwzględnieniu obowiązujących przepisów płacowych. Biegły w sposób czytelny i precyzyjny dokonał obliczeń, wskazując przy tym dokładnie na jakiej podstawie dokonał poszczególnych założeń.

Sąd nie uwzględnił zastrzeżeń organu rentowego zgłoszonych do opinii biegłego. Odnosząc się do dodatku za pracę zmianową, to powszechnie jest wiadome, że w latach objętych sporem praca na kopalni była wykonywana w systemie trzyzmianowym, co zresztą potwierdził ubezpieczony w toku składanych zeznań i co jest uzasadnione również stanowiskami jakie ubezpieczony zajmował oraz oddziałami na których wykonywał pracę. Nadto w ocenie Sądu ubezpieczony niewątpliwie otrzymywał wyższe zarobki niż obliczone przez biegłego, co szczególnie widoczne jest z porównania zarobków za lata sporne wyliczonych w opinii biegłego i zarobków wykazanych w zaświadczeniu Rp – 7, gdzie zarobki ubezpieczonego za lata późniejsze oscylują ponad 260%, a w większości przypadków ponad 300%. To świadczy o tym, że ubezpieczony niewątpliwie musiał otrzymywać dodatki do pensji, tym bardziej, że z akt osobowych nie wynika, że doszło w tym czasie do istotnych zmian w zakresie jego zatrudnienia, tak co do zajmowanego stanowiska jak i stawki wynagrodzenia. Sąd miał również na uwadze fakt, że wyliczone przez biegłego wynagrodzenia ubezpieczonego nie odzwierciedlają rzeczywistych jego zarobków za lata sporne chociażby z tej przyczyny, że biegły nie był w stanie ująć w nich np. premii, która ubezpieczonemu niewątpliwie przysługiwała, lecz co do której brak jest obecnie dokumentacji wskazującej na jej wypłatę w określonej wysokości, czy też wynagrodzenia za godziny nadliczbowe.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego F. B. zasługuje na uwzględnienie.

W rozpoznawanej sprawie kwestia sporna sprowadzała się do ustalenia, czy ubezpieczony spełnia warunki do przeliczenia emerytury górniczej na podstawie art.110a ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2018r., poz.1270).

Zgodnie z powołanym przepisem wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art.15, z uwzględnieniem art.110 ust.3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia:

- z kolejnych 10 lat kalendarzowych przypadających w ostatnich 20 latach kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek
o ponowne ustalenie emerytury od przeliczonej podstawy,

- dowolnie wybranych przez emeryta 20 lat kalendarzowych, w których podlegał ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia o ponowne ustalenie wysokości emerytury,

a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art.15 ust.5, jest wyższy niż 250%.

Ustalenie wysokości emerytury w sposób wskazany powyżej może nastąpić tylko raz.

Szczegółowe zasady postępowania w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r.

w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011r. nr 237, poz. 1412). Rozporządzenie to w § 21 pkt 1 przewiduje, iż środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Powyższy przepis zakłada istnienie optymalnych warunków, tj. wymaga, by zachowała się dokumentacja płacowa pracodawcy. Natomiast w sytuacji, gdy nie zachowała się stosowna dokumentacja płacowa, wysokość zarobków może być ustalona na podstawie dokumentacji zastępczej z akt osobowych pracownika (np. umów o pracę, angaży, wpisów w legitymacji ubezpieczeniowej oraz innych pism dotyczących zatrudnienia, które zawierają informacje o wynagrodzeniu), a także zeznań świadków.

Zdaniem Sądu w toku postępowania sądowego kwestia pobieranego wynagrodzenia musi być udowodniona w sposób bezwzględny, a tylko dokumentacja dotycząca konkretnego pracownika stanowi precyzyjny dowód w zakresie wysokości wynagrodzenia w postępowaniu sądowym, a nie np. zeznania świadków, twierdzenia ubezpieczonego, gdy stosunek pracy

ma charakter indywidualny, określone warunki zatrudnienia mają charakter niepowtarzalny, ponieważ zostały ustalone między pracodawcą i konkretnym pracownikiem (por. wyrok Sądu Najwyższego z 4 lipca 2007r. I UK 36/07, Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 4 czerwca 2014r. III AUa 1136/13).

W niniejszej sprawie Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu rent i emerytur K. S. celem ustalenia, na podstawie akt osobowych i obowiązujących przepisów płacowych, potencjalnego wynagrodzenia ubezpieczonego za lata zatrudnienia

w KWK (...) 1969 - 1979, co do których nie zachowała się dokumentacja zarobkowa, a następnie wyliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru świadczenia według najkorzystniejszego wariantu, przy uwzględnieniu zarobków uzyskanych

po przyznaniu prawa do emerytury.

Z opinii biegłego, którą Sąd w pełni podzielił z przyczyn wskazanych wcześniej, uznając za miarodajną w sprawie wynika jednoznacznie, że najkorzystniejszy wskaźnik wysokości emerytury górniczej ubezpieczonego wyliczony z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, w tym z okresu przypadającego po przyznaniu prawa do emerytury górniczej, wynosi – według wariantu drugiego zawartego w opinii uzupełniającej 251,71% i został obliczony z lat 1971 – 1975, 1980 -1994.

Skoro wskaźnik ten przekracza 250%, to ubezpieczonemu przysługuje prawo do ponownego przeliczenia pobieranej przez niego emerytury górniczej z zastosowaniem art.110a ustawy, to jest z uwzględnieniem podstawy wymiaru wyliczonej na nowo zgodnie z art.15 ustawy.

Mając powyższe na uwadze Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w pkt 1 wyroku zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do przeliczenia emerytury na podstawie art.110a ustawy emerytalnej począwszy od 1 stycznia 2018r., to jest od miesiąca zgłoszenia wniosku, zgodnie z art.133 ust.1 pkt 1 w/w ustawy.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art.98 k.p.c. i art.99 k.p.c. w związku z §9 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. poz.1804 ze zm.).

(-) SSO Grażyna Łazowska